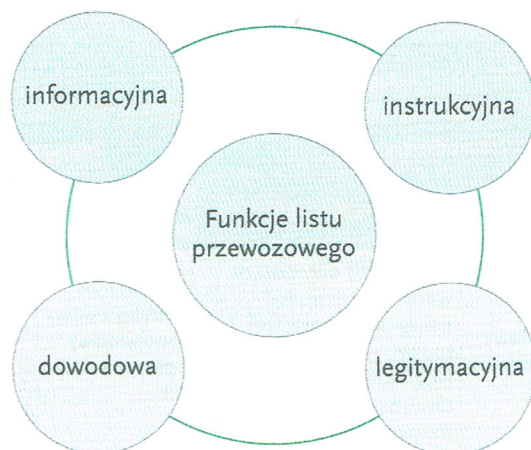

ZAPAMIĘTAJ

List przewozowy to dokument określający warunki przewozu przesyłek towarowych. Zazwyczaj sporządza go wspólnie nadawca przesyłki i przewoźnik, którzy stwierdzają na nim przyjęcie przesyłki do transportu. Może mieć formę przekazu elektronicznego, wydruku komputerowego lub innego dokumentu. W procesie transportowym pełni on następujące **funkcje** (rys. 36.7): informacyjną, instrukcyjną, legitymacyjną, dowodową.

Rys. 36.7. Funkcje listu przewozowego
Źródło: opracowanie własne.

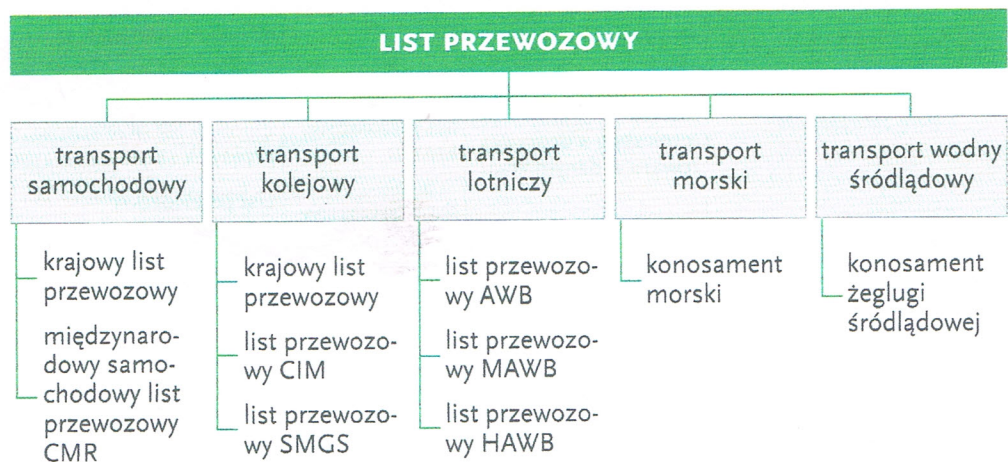
Funkcja informacyjna oznacza, że dzięki informacjom zawartym w liście na temat przewozu jest możliwa kontrola prawidłowości wykonania umowy przez przewoźnika.

Funkcja instrukcyjna ukazuje, że list przewozowy jest wskazówką, jak ma postępować przewoźnik, aby rozwiązać problemy transportowe występujące w trakcie przewozu.

Funkcja legitymacyjna polega na tym, że posiadanie pierwszego egzemplarza listu upoważnia nadawcę lub odbiorcę do dochodzenia roszczeń i rozporządzania przesyłką.

Funkcja dowodowa wskazuje na to, że list przewozowy jest potwierdzeniem zawarcia odpłatnej umowy przewozu, jej warunków oraz przyjęcia ładunku przez przewoźnika.

W zależności od gałęzi transportu, przez jaką jest realizowany dany przewóz, wymagane są dokumenty, które muszą być respektowane przez wszystkie strony uczestniczące w procesie transportowym (rys. 36.8).

Rys. 36.8. Podział listów przewozowych według gałęzi transportu

Źródło: J. Stolarski, J. Śliżewska, G. Karpus, *Repetitorium + testy. Kwalifikacja A.31 Zarządzanie środkami technicznymi podczas realizacji procesów transportowych*, WSiP, Warszawa 2017, s. 117.

Listy przewozowe stosowane w transporcie krajowym i międzynarodowym w poszczególnych gałęziach transportu przedstawiono w tabeli 36.1.

Tabela 36.1. Listy przewozowe w ruchu krajowym i zagranicznym

Rodzaj transportu	Transport krajowy		Transport międzynarodowy	
	Typ dokumentu przewozowego	Opis	Typ dokumentu przewozowego	Opis
transport samochodowy	samochodowy list przewozowy	Dokument określający warunki wykonania usługi transportowej towaru między przewoźnikiem samochodowym a dostawcą towaru w danym kraju	międzynarodowy samochodowy list przewozowy CMR	Dokument międzynarodowy określający warunki wykonania usługi transportowej towaru między przewoźnikiem samochodowym a dostawcą towaru
transport kolejowy	kolejowy list przewozowy	Dokument określający warunki wykonania usługi transportowej towaru między przewoźnikiem kolejowym a dostawcą towaru w danym kraju	list przewozowy CIM	Dokument międzynarodowy określający warunki wykonania usługi transportowej towaru między przewoźnikiem kolejowym a dostawcą towaru, określa prawa i obowiązki stron wynikające z zapisów <i>Międzynarodowej Konwencji o przewozie towarów koleją</i>
			list przewozowy SMGS	Dokument międzynarodowy stosowany w komunikacji kolejowej z Chinami, Rosją, Estonią, Gruzją, Mołdawią i Mongolią
transport lotniczy	lotniczy list przewozowy	Dokument określający warunki wykonania usługi transportowej towaru między przewoźnikiem transportu lotniczego a dostawcą towaru w danym kraju	list przewozowy AWB	Dokument międzynarodowy stwierdzający fakt zawarcia umowy transportu powietrznego, utworzony przez Międzynarodowe Zrzeszenie Przewoźników Lotniczych (IATA)
			list przewozowy MAWB	Zbiorny list przewozowy dla przesyłek skonsolidowanych ⁷
			list przewozowy HAWB	List przewozowy pojedynczej przesyłki skonsolidowanej
transport śródlądowy	żeglugowy list przewozowy	Dokument określający warunki wykonania usługi transportowej towaru między przewoźnikiem transportu śródlądowego a dostawcą towaru w danym kraju	konosament żeglugi śródlądowej	Dokument międzynarodowy stosowany w żegludze śródlądowej, stwierdzający przyjęcie towaru do przewozu na wskazanych w nim warunkach
transport morski	morski list przewozowy konosament	Dokument określający warunki wykonania usługi transportowej towaru między przewoźnikiem transportu morskiego a dostawcą towaru w danym kraju	morski list przewozowy konosament	Dokument międzynarodowy obowiązujący w transporcie morskim potwierdzający przyjęcie ładunku do przewozu

Źródło: opracowano na podstawie R. Kacperczyk, *Transport i spedycja*, cz. 1, *Transport*, Difin, Warszawa 2009, s. 220.